

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

1. Општи подаци

Име кандидата

Лука Кликовац

Уметничка област

Примењене уметности и дизајн

Име ментора

Бранимир Каравановић

Назив уметничког пројекта

Мементо – визуелно преиспитивање
пролазности живота

Комисија за писање извештаја

Бранимир Каравановић, професор
емеритус Факултета Примењених
уметности у Београду, ментор
Растко Ђирић, ред. проф. Факултета
Примењених уметности у Београду,
др **Миланка Тодић**, ред. проф.
Факултета Примењених уметности у
Београду,
Радослав Владић, ред. проф. Факултета
Академије уметности Београду
др **Александра Арванитидис**, доцент
Факултета уметности у Приштини,
Звечан

Датум седнице Наставно уметничко
научног већа на којој је именована
Комисија

07.11.2016.

Број одлуке о именовању Комисије

03-13/83-II/4 од 31.10.2016.

2. Биографија кандидата

Име презиме	Лука Кликовац
Место и датум рођења	Београд, 05.11.1988.
Адреса	Отона Жупанчича 20
Телефон	063 82 45 777
E-mail адреса	luka.click@yahoo.com

Рођен је 1988. године у Београду. Дипломирао је на Факултету примењених уметности у Београду, смер примењена графика, модул фотографија 2012. године, у класи професора Бранимира Караванића. Учествовао је на великом броју радионица и школа фотографије у организацији Универзитета уметности у Београду. Излагао је своје радове на седам самосталних изложби: Страйн, Галерија Илија Шобајић, Центар за културу, Никшић, 2016, Огледало, Галерија АРТГЕТ, Културни центар Београда, Београд, 2015. Мементо, Уметнички простор У10, Београд, 2014, *Synthesis*,, Народни музеј Црне Горе, Атеље Дадо, 2014, Фотографије, Галерија Трибине младих – Културни центар Новог Сада, 2012, *AlterActio*, Галерија Атријум – Библиотека града Београда, Београд, 2012, *Demersal*, Срећна Галерија СКЦ, Београд, 2012, као и на великом броју колективних изложби у земљи и иностранству, а многи радови су били објављивани у месечним и дневним новинама и иностраним часописима о фотографији. Добитник је прве награде конкурса Young Creative Chevrolet 2010. године на националном нивоу. Највише се бави експерименталном фотографијом и истраживањима у техничком и креативном пољу фотографије али подједнако пажњу посвећује и студијској фотографији. Често се служи апстрактним формама у својим радовима али некада и врло стриктним, прецизним композицијама за концептуалне серије фотографија. Од 2015. године је члан Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије. Тренутно похађа завршну годину докторских студија на Факултету примењених уметности у Београду, смер примењена уметност и дизајн. Од 2012. до 2014. године је био ангажован на Факултету примењених уметности у Београду као хонорарни сарадник на модулу фотографија, а од 2014. године предаје предмете Фотографија и Развој фотографског медија на Факултету уметности Универзитета у Косовској Митровици.

3. Детаљна анализа уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат Мементо - визуелно преиспитивање пролазности живота кандидата Луке Кликовца представља обимни уметнички пројекат сачињен из више целина. Свака целина посебно утиче на одређену сферу људске перцепције и изазива преиспитивање и мењање претходно поседованих ставова и размишљања. Наслов пројекта "Мементо" има корен у латинској пословици Мементо мори – сећај се смрти и већ тиме алудира на предмет рада. Проблематика ове теме је у ускуј вези са фотографијом која је општеприхваћена као медиј који "зауставља време".

У првом поглављу дисертације у виду уводног разматрања је представљен осврт на позицију фотографије у савременом друштву, као и неки од проблема који прате фотографски медиј и његов развој. Такође је објашњено и коришћење термина фотографска слика и слика и њихово даље коришћење у раду. Кандидат у овом поглављу наводи и образлаже разлог за бирање ове теме као и приступ реализацији докторског пројекта у техничком и теоријском сегменту.

У наредном поглављу Поетичка и теоретска основа рада кандидат се прво бави кратком општот историјом фотографије као и основним принципима њеног функционисања. Акценат је стављен на утицај фотографије на формирање друштва спектакла и позицију фотографије у њему. У том сегменту кандидат истражује и представља своје ставове и сазнања везане за презентацију фотографије и њен пријем код појединца али и друштва. У наставку текста су истакнуте разлике између дигиталне и аналогне фотографије, као и утицај који је транзиција од аналогне ка дигиталној технологији фотографије имала на друштво. Постпродукција фотографије у кандидатовом раду представља једно од важнијих поља а њени механизми и процеси функционисања као и последице, детаљно су објашњени у овом поглављу. У следећем делу је фотографија, односно принцип фотографисања изједначен са теоријом симулације и симулакрума. Овај део рада чини битну основу за кандидатова даља теоријска размишљања али и као идејна база практичног дела рада.

Велику пажњу кандидат посвећује утврђивању могућности фотографије да прикаже стварност. У својим истраживањима наводи многе примере који се овим проблемом и на занимљив начин обрађују појмове аутентичности, стварности, фикције и фантазије у фотографији.

Поред наведених теоријских сегмената кандидат се у поглављу Пријем фотографске слике бави изузетно битном темом презентације и пријема фотографских радова.

Разматрања и сазнања до којих је кандидат дошао у овом поглављу успешно користи и касније, у припреми презентације практичног дела уметничког пројекта.

У трећем поглављу кандидат најпре пише уопштено о пројекту Мементо а потом описује сваки од три дела пројекта. Сваки део трилогије је детаљно објашњен у неколико корака. Ови кораци укључују кандидатова разматрања чиниоца који су утицали на добијање инспирације и самог назива рада, као и темељну анализу планирања снимања и техничке особености постпродукције радова. На крају сваког од три дела пројекта налази се прецизан план презентације у виду поставке изложбе.

Први део радова који дели назив са пројектом – Мементо, представља фотографску серију радова која се посматра кроз две целине. У првој целини кандидат приказује портрете стотину особа, снимљене безлично, коришћењем монотоног дифузног светла без икаквих фацијалних експресија модела. Следећу целину чине фотографије целих фигура претходно виђених особа, где постаје јасно да су фотографије прве целине заправо само исечци. Све фигуре су снимљене на обдукционом столу, а овај приступ презентовања фотографија у две групе постиже снажан ефекат код посматрача.

Други део пројекта Мементо, под називом Огледало, користи десет фотографија целих фигура из претходне серије. Ова група радова представља контраст претходној серији – на једној страни је реална слика биолошке смрти, лишена било какве драматике, док је на другој страни приказана “огледалска“ слика исте особе, у посебно направљеном сандуку, аутентичном за сваку особу. Цела сцена је третирана драматичнијим светлом у односу на претходну серију радова, чиме се додатно истиче контраст, док костими и реквизити приказују индивидуалност сваке особе. Кандидат овом серијом радова приказује не приказује дословни феномен огледалске рефлексије већ овим термином алудира на фiktивни свет, односно унутрашњу рефлексију сваког појединца.

Трећи део пројекта под називом Пртљаг се такође састоји из две групе радова. Прва група представља серију режираних фотографских сцена, док другу групу чине рендгенски снимци. Кандидат, поред изградње наратива, комбинацијом рендгенских и фотографских снимака додатно преиспитује позицију фотографије као медија. У уводном делу експликације трећег дела пројекта су детаљно проучене и објашњене разлике фотографске и рендгенске слике уз објашњење њиховог узајамног односа. Као што сам назив серије сугерише ради се о пртљагу, односно терету сваког појединца. У овом случају се не ради дословно о физичком терету, већ терет као

метафора приказује психолошке, емотивне или финансијске проблеме са којима се сваки појединац среће у току живота.

На самом крају рада, кандидат износи своја закључна разматрања о пројекту и његовом уметничком доприносу и могућим путевима даљег развијања али и о фотографском медију уопште, његовој позицији у модерном друштву.

4. Оцена остварених резултата

Пројекат Мементо је резултат истраживања које се бави медијем фотографије, техником његовог функционисања, анализирајући улогу фотографа, фотографисаног и посматрача. Овим приступом је постигнуто темељно дело које поред теоријског разматрања поменуте проблематике успешно инкорпорира стечена сазнања у практични део рада. Свака од три групе радова функционише као самостална целина, али рад до своје пуне вредности и комплетног утиска долази уколико се посматра као обједињен пројекат. Поред концептуалне повезаности, заједничко за радове све три целине је изузетно висок технички квалитет фотографија као и детаљно осмишљен вид галеријске поставке. Резултат овог истраживања чине занимљива теоријска запажања као и креативан практични део рада уз иновативне и експерименталне начине презентације.

5. Критички осврт Комисије

Докторски уметнички пројекат Мементо – визуелно преиспитивање пролазности живота, кандидата Луке Кликовца, обухвата све проблеме које је кандидат навео у пријави теме за израду докторског уметничког пројекта. Овај рад на занимљив начин испитује позицију фотографије од њеног настанка, до појаве модерних дигиталних технологија. Кандидат користи своје искуство и познавање фотографије стечено на основним академским студијама и успешно се служећи изабраном литератуrom, ствара квалитетан докторски пројекат из области примењене уметности.

Према сазнањима комисије, докторски уметнички пројекат представља оригиналано уметничко дело које у потпуности квалификује кандидата за академско и уметничко звање доктора уметности.

6. Закључак са образложењем доприноса пројекта уметности

Докторски уметнички пројекат кандидата Луке Кликовца под називом Мементо – визуелно преиспитивање пролазности живота, представља опсежно и аналитичко истраживање које оригиналним приступом обрађује теме пролазности и перцепције времена. Кандидат кроз свој теоријски али и практични рад приказивањем улоге и утицаја фотографског медија на ове појаве показује изузетно познавање области. У свом раду, кандидат је веома успешно пренео резултате својих истраживања. Поднети докторски уметнички пројекат представља рад путем којег кандидат проширује сазнања уметничке области.

Имајући у виду наведено, комисија за оцену и одбрану докторске дисертације предлаже Наставно уметничко научном већу Факултета примењених уметности и Сенату Универзитета уметности да прихвате овај извештај и кандидату Луки Кликовцу одобре усмену одбрану докторског уметничког пројекта „Мементо – визуелно преиспитивање пролазности живота“

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

проф. емеритус Бранимир Каравановић

Б. Каравановић

ред. проф. Рајко Ђирић

ред. проф. др Миланка Тодић

Миланка Тодић

ред. проф. Радослав Владић

Радослав Владић

доцент др Александра Арванитидис

Александар Арванитидис